

***Statenstuk* 2017-800**

Vaststelling fractievergoedingen 2016

Voorgestelde behandeling:

- Provinciale Staten op 15 november 2017

Voorstel van het Presidium van Provinciale Staten van Drenthe van 6 november 2017, kenmerk 45/SG/201701661

Behandeld door de heer H. Parker Brady, telefoonnummer (0592) 36 52 45

Inleiding

De Verordening Vergoeding Statenfracties regelt dat Provinciale Staten (PS) de fractievergoedingen vaststellen die per kwartaal bij voorschot zijn uitbetaald.

Over 2016 betreft dit het gehele jaar. Er zijn in dat jaar geen verkiezingen geweest die een afwijking van de reguliere kwartaalbetalingen vragen.

LOR-verklaring of bevestiging

Op 3 juli jl. ontvingen PS van de accountant een zogenaamde LOR-verklaring met het onderwerp "bevestiging bij de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen over 2016" met het verzoek deze te laten tekenen. Dit was de eerste keer dat een dergelijke verklaring in het kader van de verantwoording fractievergoedingen verplicht werd gesteld. Deze verklaring zal vanaf 2017 ieder jaar verplicht zijn. Het Presidium heeft na consultatie van de Statenleden, die zitting hebben in de Begeleidingscommissie Accountant (op 12 juli jl. bijeen), besloten dat de voorzitter van het Presidium, de heer J.J. Baltès, het stuk zal ondertekenen. Deze ondertekening heeft op 6 september jl. plaatsgevonden.

Rapport van bevindingen

De accountantscontrole heeft geresulteerd in een op 6 september 2017 afgegeven goedgekeurde verklaring bij een geconsolideerd overzicht van bestedingen van bijdragen voor fractie-ondersteuning over de periode 1 januari tot en met 31 december 2016. Voor deze werkwijze is gekozen omdat alleen zo voldaan wordt aan de juiste afrekening van de fractievergoedingen.

Verder zijn door de accountant ten behoeve van het rapport van bevindingen de fractieverantwoordingen gecontroleerd op onderliggende bewijsstukken. Daarbij zijn geen onregelmatigheden geconstateerd.

Het saldo op 31 december 2016 resulteert bij zeven fracties in een reserve die hoger is dan de toegestane 50% van het voor het jaar 2016 toegekende bijdrage (conform artikel 7, lid 2 Verordening vergoeding Statenfracties 2015). Conform artikel 7, lid 5 van bovengenoemde Verordening gaat het niet uitgegeven geld door de fractie weer terug naar de provincie. Het voorstel is om dit meerdere bedrag in mindering te brengen op het eerstvolgende voorschot van 2018 aan de zeven fracties. Volledigheidshalve zijn de onderliggende stukken als bijlage bij dit statenstuk opgenomen.

Advies

1. De fractievergoedingen over 2016 (inclusief verrekeningen van de vorige periode) als volgt definitief vaststellen:

PvdA	€ 31.181,35
VVD	€ 30.582,54
CDA	€ 41.101,07
PVV	€ 3.999,00
SP	€ 36.924,00
ChristenUnie	€ -552,47
GroenLinks	€ 24.391,13
D66	€ 10.423,27
50PLUS	€ 17.711,69
SterkLokaal	€ 15.962,73

2. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fractie van de PvdA het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2016 ad € 821,20 terug laten storten.
3. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fractie van de PVV het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2016 ad € 15.630,60 terug laten storten.
4. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fractie van de SP het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2016 ad € 2.796,51 terug laten storten.
5. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fractie van de ChristenUnie het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2016 ad € 5.176,07 terug laten storten.
6. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fractie van de D66 het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2016 ad € 6.946,34 terug laten storten.
7. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fractie van de 50PLUS het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2016 ad € 8.639,58 terug laten storten.
8. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fractie van de Sterk Lokaal het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2016 ad € 6.190,34 terug laten storten.

Beoogd effect

Rechtmatigheid van uitgaven door fracties van door de provincie beschikbaar gestelde vergoedingen voor fractiewerkzaamheden.

Argumenten

1. Op grond van de bevindingen van de accountant, de controleverklaring bij het geconsolideerd overzicht en op grond van de consolideerde overzichten van bestedingen van bijdragen voor fractieondersteuning over 2016 kunnen de voorschotten aan de fracties, die zijn uitbetaald, worden vastgesteld.
2. De fracties van de PvdA, PVV, SP, ChristenUnie, D66, 50PLUS en Sterk Lokaal hebben ultimo december 2015 een reservepositie opgebouwd die het maximum van 50% van het voor het jaar 2016 toegekende bedrag overschreden. Het niet uitgegeven geld door de fracties gaat weer terug naar de provincie. Voorgesteld wordt het niet uitgegeven geld te verrekenen met het voorschot voor het eerste kwartaal van 2018, dat in december 2017 zal worden uitbetaald. Voor zover het terug te storten bedrag de kwartaalbijdrage overschrijdt, zal aan de desbetreffende fractie een factuur worden gestuurd.

Uitvoering

Tijdsplanning

Niet van toepassing

Financiën

Niet van toepassing

Europese context

Niet van toepassing

Monitoring en evaluatie

Niet van toepassing

Extern betrokkenen

Niet van toepassing

Communicatie

Niet van toepassing

Bijlagen

1. Controleverklaring d.d. 6 september 2017,
2. Rapport van bevindingen over fractievergoedingen d.d. 6 september 2017
3. Geconsolideerd overzicht verantwoording fractievergoedingen volgens het kasstelsel over 2016

Assen, 6 november 2017

Kenmerk: 45/SG/201701661

Provinciale Staten van Drenthe,

J.J. van Aartsen, voorzitter
mevrouw mr. drs. S. Buissink, griffier

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van het Presidium van Provinciale Staten van Drenthe van 6 november 2017, kenmerk 45/SG/201701661;

BESLUITEN:

- I. De fractievergoedingen over 2016 (inclusief verrekeningen van de vorige periode) als volgt definitief vast te stellen:

PvdA	€ 31.181,35
VVD	€ 30.582,54
CDA	€ 41.101,07
PVV	€ 3.999,00
SP	€ 36.924,00
ChristenUnie	€ -552,47
GroenLinks	€ 24.391,13
D66	€ 10.423,27
50PLUS	€ 17.711,69
SterkLokaal	€ 15.962,73

- II. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fracties van de *PvdA*, *PVV*, *SP*, *ChristenUnie*, *D66*, *50 Plus* en *Sterk Lokaal* het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2016 terug te laten storten. Het gaat om de volgende bedragen.

PvdA	€ 821,20
PVV	€ 15.630,60
SP	€ 2.796,51
ChristenUnie	€ 5.176,07
D66	€ 6.946,34
50PLUS	€ 8.639,58
Sterk Lokaal	€ 6.190,34

Assen, 15 november 2017

Provinciale Staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

VERTROUWELIJK

Provinciale Staten van de
provincie Drenthe
T.a.v. mevrouw S. Buissink, Statengriffier
Postbus 122
9400 AC ASSEN

Groningen, 6 september 2017

LVRS-ANWFEB/ib

**Controleverklaring inzake de geconsolideerde verantwoording
fractievergoedingen over 2016 en de rapportage inzake de
uitkomsten van onze controle**

Geachte mevrouw Buissink,

Hierbij ontvangt u in tweevoud onze controleverklaring bij de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016 ten behoeve van Provinciale Staten. De door ons gewaarmerkte geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016 is eveneens in tweevoud bijgevoegd.

Tevens hebben wij de uitkomsten van onze controle nader toegelicht in een separate rapportage (genaamd: Uitkomsten controle fractievergoedingen). Ook deze rapportage is tweemaal bijgevoegd.

Wij vertrouwen u hiermee naar tevredenheid te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP



D.E. Engwerda RA

Bijlagen: Controleverklaring
 Gewaarmerkte geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen over de periode
 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016
 Rapportage Uitkomsten controle fractievergoedingen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Provinciale Staten van de provincie Drenthe

Ons oordeel

Wij hebben bijgaande, door ons gewaarmerkte, geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen (genaamd: Geconsolideerd overzicht verantwoording fractievergoedingen volgens het kasstelsel over 2016) van de provincie Drenthe te Assen over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016 gecontroleerd. De totale uitgaven zoals opgenomen in de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen bedragen € 263.533.

Naar ons oordeel is de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen van de provincie Drenthe over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld op basis van het kasstelsel en in overeenstemming met de verordening vergoeding Statenfracties 2015.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen.

Wij zijn onafhankelijk van de provincie Drenthe zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op Artikel 6 lid 2 van de verordening vergoeding Statenfracties 2015 waarin uiteengezet is voor welk doel en met welke basis voor financiële verslaggeving de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen is opgesteld. Hieruit volgt dat de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen is opgesteld voor Provinciale Staten van de provincie Drenthe met als doel Provinciale Staten in de gelegenheid te stellen een beslissing te nemen over de definitieve hoogte van de tegemoetkoming per fractie over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016. Hierdoor is de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. De geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen met onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor de provincie Drenthe en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

Verantwoordelijkheden van het Presidium voor de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen

Het Presidium van de provincie Drenthe is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen op basis van het kasstelsel en in overeenstemming met de verordening vergoeding Statenfracties 2015.

Het Presidium is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het Presidium noodzakelijk acht om het opstellen van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ Het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt, groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- ▶ Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de provincie Drenthe.
- ▶ Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor het opstellen van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Presidium en de toelichtingen die daarover in de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen staan.
- ▶ Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen en de daarin opgenomen toelichtingen.
- ▶ Het evalueren of de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het Presidium onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 6 september 2017

Ernst & Young Accountants LLP



D.E. Engwerda RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:



Provincie Drenthe

**Uitkomsten controle
fractievergoedingen**

Provinciale Staten van de
provincie Drenthe
T.a.v. mevrouw S. Buissink, Statengriffier
Postbus 122
9400 AC ASSEN

Groningen, 6 september 2017

LVRS-ANWFEB/ib

Geachte mevrouw Buissink,

In aansluiting op onze controle van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen van de provincie Drenthe over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016, hebben wij het genoegen u hierbij de resultaten van onze controle te presenteren.

Deze rapportage gaat in op onze verantwoordelijkheid met betrekking tot de controle van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen, de geplande reikwijdte, onze controleverklaring en onze belangrijkste controlebevindingen. De bevindingen hebben wij besproken met de verantwoordelijk functionarissen van de provincie Drenthe.


Wij hebben op 6 september 2017 een goedkeurende controleverklaring bij de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen volgens het kasstelsel over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016 verstrekt.

Deze rapportage bevat de uitkomsten van onze werkzaamheden en is als volgt ingedeeld:

1. Aard en reikwijdte van verrichte werkzaamheden.
2. Verrichte werkzaamheden en bevindingen.

Wij stellen het op prijs een en ander persoonlijk toe te lichten of uw eventuele vragen te beantwoorden. Indien u nog vragen of opmerkingen heeft, kunt u contact opnemen met Daniël Engwerda, 088 407 33 90.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP



D.E. Engwerda RA

Inhoudsopgave

1	Aard en reikwijdte van de verrichte werkzaamheden	1
2	Verrichte werkzaamheden en bevindingen	1
2.1	Inleiding	1
2.2	Algemene bevindingen inzake de verantwoordingen	1
2.2.1	Totstandkoming van de verantwoording fractievergoeding	1
2.2.2	Ontvangen fractievergoedingen	2
2.3	Aansluiting gedeclareerde bedragen met brondocumentatie en betalingen	3
2.3.1	Algemene bevindingen	3
2.3.2	Bevindingen per fractie	4

1 Aard en reikwijdte van de verrichte werkzaamheden

Conform de door u aan ons verleende opdracht hebben wij de geconsolideerde verantwoording fractiekosten (genaamd: Geconsolideerd overzicht verantwoording fractievergoedingen volgens het kasstelsel over 2016) van de provincie Drenthe over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016 gecontroleerd. Het is de verantwoordelijkheid van het Presidium van de provincie Drenthe om de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen op te stellen op basis van het kasstelsel en in overeenstemming met de van toepassing zijnde grondslagen (zijnde de verordening vergoeding Statenfracties 2015). Het is onze verantwoordelijkheid als accountant, op basis van artikel 6 lid 2 van de verordening vergoeding Statenfracties 2015, om verslag van onze bevindingen uit te brengen en een controleverklaring te verstrekken omtrent de rechtmatigheid van de uitgaven.

Wij hebben op 6 september 2017 een goedkeurende controleverklaring bij de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen volgens het kasstelsel over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016 verstrekt.

2 Verrichte werkzaamheden en bevindingen

2.1 Inleiding

Op 8 juli 2015 is de verordening vergoeding Statenfracties 2015 in werking getreden. Artikelen 1 en 2, inclusief de toelichting op de verordening vergoeding Statenfracties 2015, dienen als uitgangspunt voor onze werkzaamheden. In deze artikelen is uiteengezet welke kosten mogen worden betaald uit de fractievergoeding. Voor een nadere toelichting op de inhoud van deze artikelen verwijzen wij naar de verordening.

Van de door de fracties ingediende verantwoordingen hebben wij steekproefsgewijs vastgesteld of deze voldoen aan de gestelde vereisten in de verordening. Bij onze werkzaamheden hebben wij gebruikgemaakt van de door de fracties aangeleverde verantwoording en brondocumenten (facturen, bonnen, bankafschriften et cetera).

Op de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016 is artikel 7 lid 2 van de verordening vergoeding Statenfractie 2015 van toepassing. Hierin is opgenomen dat de reserve per 1 januari niet groter mag zijn dan 50% van de bijdrage die de fractie heeft ontvangen in het voorgaande boekjaar. Voor de berekening van de maximale omvang van de reserve, per fractie, wordt uitgegaan van de toegekende bijdrage over 2016. In de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen is per fractie de eventuele terugbetalingsverplichting opgenomen.

2.2 Algemene bevindingen inzake de verantwoordingen

2.2.1 Totstandkoming van de verantwoording fractievergoeding

De fracties dienen de verantwoording fractievergoedingen op te stellen conform het voorgeschreven format. Deze verantwoordingen dienen te worden onderbouwd door middel van onder meer facturen en rekeningafschriften. De verschillende verantwoordingen en declaraties zijn vervolgens door de griffier van de provincie Drenthe gecumuleerd tot één overzicht.

Alle fracties hebben het voorgeschreven format gehanteerd. Tevens heeft iedere fractie een kostenoverzicht ingediend, waardoor de verantwoorde kosten zijn te herleiden naar de onderliggende facturen, declaraties en betalingen.

2.2.2 Ontvangen fractievergoedingen

In de verantwoordingen over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016 van de fracties zijn de gedeclareerde bedragen en de ontvangen gelden van de provincie Drenthe opgenomen.

Dit kan als volgt worden samengevat:

Fractievergoedingen 2016

Fractie	Ontvangen bijdrage van de provincie in 2016 (inclusief voorschotten en afrekening vorige periode) (kolom 3)	Uitgaven in 2016 op basis van het kasstelsel (kolom 7)	Reserve fractie-ondersteuning per 31 december 2016 (kolom 14)	Maximale reserve 50% van het jaarbedrag (kolom 17)	Terugbetalingsverplichting ultimo boekjaar (positief is terugbetalen) (kolom 18)
PvdA	€ 31.181	€ 44.131	€ 23.187	€ 22.365	€ 821
VVD	€ 30.583	€ 46.453	€ 21.027	€ 22.365	€ -1.339
CDA	€ 41.101	€ 36.954	€ 16.179	€ 20.302	€ -4.122
PVV	€ 3.999	€ 21.191	€ 33.869	€ 18.238	€ 15.631
SP	€ 36.924	€ 27.669	€ 21.035	€ 18.238	€ 2.797
ChristenUnie	€ -552	€ 23.184	€ 19.288	€ 14.111	€ 5.176
GroenLinks	€ 24.391	€ 24.161	€ 6.076	€ 12.048	€ -5.972
D66*	€ 10.423	€ 14.437	€ 23.121	€ 16.175	€ 6.946
50 Plus	€ 17.712	€ 11.477	€ 18.624	€ 9.985	€ 8.640
Sterk Lokaal	€ 15.963	€ 13.876	€ 16.175	€ 9.985	€ 6.190
Totaal	€ 211.724	€ 263.533	€ 198.580	€ 163.813	€ 34.768

*) De fractie van D66 heeft op 24 december 2015 een vooruitbetaling gedaan voor de lonen en salarissen 2016 ad € 12.103. Deze kosten waren verantwoord in de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen over de periode 1 april 2015 tot en met 31 december 2015, terwijl de prestatie pas in 2016 zal worden geleverd. Om deze reden heeft in de definitieve verantwoording fractievergoedingen over 2015 een correctie van € 12.103 plaatsgevonden, om ervoor te zorgen dat de cijfers van de fracties vergelijkbaar zijn. Eenzelfde correctie dient plaats te vinden voor de verantwoording fractievergoedingen over 2016, waarin de in 2016 vooruitbetaalde lonen en salarissen van € 12.103 als uitgaven moeten worden verantwoord.

De bijdrage volgens de verordening bestaat uit een vaste vergoeding, een variabele vergoeding en een (aanvullende) vergoeding voor fracties met maximaal twee leden. De verschillen tussen de daadwerkelijke besteding en de toegekende bijdrage worden verrekend met de reserve van de partij. De middelen in de reserve kunnen, indien noodzakelijk, in de toekomst worden aangewend. Het maximum van de reserve aan het einde van het kalenderjaar bedraagt voor iedere fractie 50% van de voor het jaar 2016 toegekende bijdrage door de provincie Drenthe.

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de mate waarin partijen gebruikmaken van het beschikbare budget voor fractievergoedingen verschilt.

De verschillen tussen de daadwerkelijke besteding en het toegekende budget zijn verrekend met de reserve per partij. Per 31 december 2016 overschrijden zeven partijen de maximum reserve voor de fractieondersteuning (PvdA, PVV, SP, ChristenUnie, D66, 50 Plus en Sterk Lokaal). Voor een overzicht van de stand van de reserves per 31 december 2016 verwijzen wij naar de bij de controleverklaring bijgesloten gewaarmerkte geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen. Het overschot in de reserve fractieondersteuning dient door de betreffende partijen te worden terugbetaald aan de provincie Drenthe. Hierbij merken wij op dat alle fracties haar bijdrage voor het eerste kwartaal van 2017 reeds hebben ontvangen. Doordat de bijdrage over het eerste kwartaal 2017 reeds in het vierde kwartaal over 2016 is uitbetaald (en conform het kasstelsel terecht in de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016 is opgenomen), geeft de reservepositie ultimo 2016 mogelijk een vertekend beeld met betrekking tot de hoogte van de reserve. Hierbij dient overigens wel opgemerkt te worden dat deze werkwijze consistent is met voorgaande jaren.

2.3 Aansluiting gedeclareerde bedragen met brondocumentatie en betalingen

2.3.1 Algemene bevindingen

Over 2016 (periode 1 januari tot en met 31 december) is € 263.533 gedeclareerd ten laste van het fractievergoedingenbudget. De meeste declaraties hebben betrekking op lonen en salarissen (inclusief loonheffing), overige personeelskosten, reis- en verblijfkosten, werkbezoeken/cursuskosten, vergaderkosten, kantoorkosten, advertenties/hosting en attenties/recepties. In de navolgende paragrafen zijn onze bevindingen opgenomen.

2.3.1.1 Vergoeding van reis- en verblijfkosten

Tijdens onze controle hebben wij geconstateerd dat een deel van de verantwoorde kosten betrekking heeft op reis- en verblijfkosten. Op grond van artikel 2 lid d mogen reis- en verblijfkosten voor het bijwonen van Staten- en Commissievergaderingen, vergaderingen van het Presidium, excursies en werkbezoeken van Staten en Commissies, bijeenkomsten van het Interprovinciaal Overleg, et cetera voor Staten- en Commissieleden niet worden bestreden uit de fractievergoeding. Uit de declaraties van de verschillende fracties is niet altijd eenduidig te herleiden in welk kader de kosten zijn gemaakt.

Wij adviseren de fracties om op de declaraties, welke uit de fractievergoeding worden bestreden, duidelijk aan te geven wat het doel van de reis/het verblijf is geweest. Wij raden de fracties aan om kosten inzake reis-, verblijf- en vergaderkosten te voorzien van een handtekening van de voorzitter of penningmeester. Overigens dienen reis- en verblijfkosten op grond van de Verordening vergoeding Statenfractie 2015, welke per 15 juli 2015 in werking is getreden, rechtstreeks bij de provincie te worden gedeclareerd en mogen deze niet langer uit de fractievergoeding worden bestreden.

De reis- en verblijfkosten van Statenleden en Commissieleden wordt in enkele gevallen ten laste van de ontvangen fractievergoeding gebracht, terwijl Statenleden en Commissieleden deze kosten dienen te declareren bij de provincie Drenthe indien deze betrekking hebben op voor of door Provinciale Staten georganiseerde activiteiten. Voor de betreffende fracties (ChristenUnie en 50 Plus) is het momenteel niet meer te herleiden of deze kosten bij de provincie Drenthe hadden moeten worden gedeclareerd. Gezien de (maximale) omvang van de betreffende reis- en verblijfkosten (maximaal € 718) heeft dit geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring. Wel verzoeken wij de fractie in het vervolg hier expliciet rekening mee te houden.

2.3.1.2 Doorbelasting van loonkosten

Algemeen

Wij hebben geconstateerd dat bij een groot aantal fracties de lonen en salarissen van de fractiemedewerkers worden doorbelast vanuit het provinciale partijbestuur of een stichting gerelateerd aan de fractie. In de verordening fractievergoeding 2015 is hierover in artikel 2 het volgende opgenomen: "Betalingen aan politieke partijen dan wel met politieke partijen verbonden instellingen of aan natuurlijke personen, anders dan ter vergoeding van geleverde prestaties ten behoeve van ondersteuning van de fractie op basis van een gespecificeerde declaratie dan wel (arbeids)overeenkomst".

Wij hebben vastgesteld dat in alle gevallen aan de doorbelaste lonen en salarissen een (gespecificeerde) factuur ten grondslag ligt.

2.3.2 Bevindingen per fractie

2.3.2.1 PvdA

Ten aanzien van de verantwoording van de PvdA hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel.	De PvdA heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet-onderbouwde uitgaven.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.	<p>Bij onze deelwaarneming hebben wij vastgesteld dat een bedrag van € 200 is overgemaakt aan de Voedselbankenactie van RTV Drenthe als afscheidscadeau van gedeputeerde Van der Tuuk. Op basis van artikel 2 lid c van de Verordening vergoeding Statenfracties 2015 mogen giften niet ten laste van de fractievergoeding worden gebracht. Omdat de bijdrage aan de Voedselbankenactie van RTV Drenthe in voorgaande jaren door de provincie ook is gehonoreerd, kunnen wij hier echter mee instemmen.</p> <p>Wij hebben vastgesteld dat door de PvdA in 2016 een factuur inzake vergaderkosten van € 50 dubbel is betaald en hierdoor eveneens dubbel is verantwoord in de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen. Door de PvdA is deze dubbele betaling in 2017 eenmaal teruggevorderd, echter is dit bedrag nog niet terug ontvangen. Bij onze deelwaarneming hebben wij geen verdere uitgaven aangetroffen die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.</p>
Overige opmerkingen.	Geen.

2.3.2.2 VVD

Ten aanzien van de verantwoording van de VVD hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel.	De VVD heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet-onderbouwde uitgaven.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.
Overige opmerkingen.	Geen.

2.3.2.3 CDA

Ten aanzien van de verantwoording van het CDA hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel.	Het CDA heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet-onderbouwde uitgaven.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.
Overige opmerkingen.	Uit de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen blijkt ten aanzien van het CDA een verschil tussen het totaal van de eigen reserve en de reserve fractieondersteuning en het banksaldo per 31 december 2016 van € 191. Dit verschil kan door CDA niet worden verklaard.

2.3.2.4 PVV

Ten aanzien van de verantwoording van de PVV hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel.	De PVV heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet-onderbouwde uitgaven.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.
Overige opmerkingen.	Geen.

2.3.2.5 SP

Ten aanzien van de verantwoording van de SP hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel.	De SP heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet-onderbouwde uitgaven.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.	Bij onze deelwaarneming hebben wij vastgesteld dat een bedrag van € 50 is overgemaakt aan de Voedselbankenactie van RTV Drenthe als afscheidscadeau van gedeputeerde Van der Tuuk. Op basis van artikel 2 lid c van de Verordening vergoeding Statenfracties 2015 mogen giften niet ten laste van de fractievergoeding worden gebracht. Omdat de bijdrage aan de Voedselbankenactie van RTV Drenthe in voorgaande jaren door de provincie ook is gehonoreerd, kunnen wij hier echter mee instemmen.
Overige opmerkingen.	Geen.

2.3.2.6 ChristenUnie

Ten aanzien van de verantwoording van de ChristenUnie hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel.	De ChristenUnie heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet-onderbouwde uitgaven.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.	Bij onze deelwaarneming hebben wij vastgesteld dat een bedrag van € 50 is overgemaakt aan de Voedselbankenactie van RTV Drenthe als afscheidscadeau van gedeputeerde Van der Tuuk. Op basis van artikel 2 lid c van de Verordening vergoeding Statenfracties 2015 mogen giften niet ten laste van de fractievergoeding worden gebracht. Omdat de bijdrage aan de Voedselbankenactie van RTV Drenthe in voorgaande jaren door de provincie ook is gehonoreerd, kunnen wij hier echter mee instemmen. De reiskosten van commissie- en statenleden gemaakt ter uitoefening van hun functie mogen op basis van de toelichting op artikel 2 van de verordening vergoeding Statenfracties 2015 niet worden vergoed vanuit de fractievergoeding.

Aspect	Bevinding
	Deze reiskosten dienen rechtstreeks bij de provincie gedeclareerd te worden. Wij hebben vastgesteld dat voor een totaalbedrag van € 660 reis- en verblijfskosten voor een commissielid zijn vergoed vanuit de fractievergoeding. Bij onze deelwaarneming hebben wij geen verdere uitgaven aangetroffen die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.
Overige opmerkingen.	Geen.

2.3.2.7 GroenLinks

Ten aanzien van de verantwoording van GroenLinks hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel.	GroenLinks heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet-onderbouwde uitgaven.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.	Wij hebben vastgesteld dat de reis- en verblijfskosten van een congres in Kopenhagen op basis van een fractiebesluit voor de helft dienen te worden betaald vanuit het fractiebudget en voor de andere helft door de fractieleden zelf. Wij hebben geconstateerd dat twee Statenleden, welke naar het congres zijn geweest, de hiermee samenhangende kosten voor de helft zelf hebben betaald en de andere helft is voorgesloten door de fractie. Dit deel (€ 1.232) is inmiddels gedeclareerd bij de provincie, echter heeft de provincie dit bedrag in 2016 niet uitbetaald.
Overige opmerkingen.	Geen.

2.3.2.8 D66

Ten aanzien van de verantwoording van D66 hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel.	D66 heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet-onderbouwde uitgaven.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.	De fractie van D66 heeft in 2016 een vooruitbetaling gedaan voor de lonen en salarissen voor 2017 van € 754. Deze kosten zijn verantwoord in de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen over de periode 1 januari 2016 tot en met

Aspect	Bevinding
	31 december 2016, terwijl de prestatie pas in 2017 zal worden geleverd. In het definitieve geconsolideerde overzicht verantwoording fractievergoedingen over 2016 is deze vooruitbetaling gecorrigeerd (kolom 8).
Overige opmerkingen.	Geen

2.3.2.9 50 Plus

Ten aanzien van de verantwoording van 50 Plus hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel.	50 Plus heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet-onderbouwde uitgaven.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.	De reiskosten van Commissie- en Statenleden gemaakt ter uitoefening van hun functie mogen op basis van de toelichting op artikel 2 van de verordening vergoeding Statenfracties 2015 niet worden vergoed vanuit de fractievergoeding. Deze reiskosten dienen rechtstreeks bij de provincie gedeclareerd te worden. Wij hebben vastgesteld dat voor een totaalbedrag van € 58 reis- en verblijfskosten voor een Commissielid zijn vergoed vanuit de fractievergoeding. Bij onze deelwaarneming hebben wij geen verdere uitgaven aangetroffen die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.
Overige opmerkingen.	Geen.

2.3.2.10 Sterk Lokaal

Ten aanzien van de verantwoording van Sterk Lokaal hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel.	Sterk Lokaal heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet-onderbouwde uitgaven.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.
Overige opmerkingen.	Geen.

Geconsolideerd overzicht verantwoordings fractiegegevens volgens het kasstelsel over 2016.

Fractie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	13a	14	15	16	17	18
	Volgens provincie betaald in 2016 inclusief verrekeningen vorige periode incl. voorschotten	Volgens provincie betaald in 2016 inclusief bijdrage provincie, inclusief afrekening vorige voorschotten	volgens de fractie ontvangingen	verschil (4=2-3)	Overige inkomsten fracties t.g.v. fractieouders teuning	Overige inkomsten fracties t.g.v. eigen vermogen	Uitgaven in 2016 kasstelsel	Correcties o.a.n.a.v. accountant en bedragen die over de vorige periode afgetrokken moesten worden	Uitgaven (t.v. eigen vermogen)	Resultaat fractieondersteuning (10=3+5-7)	Eigen reserve uit vorige periode	Eigen reserve incl. eigen inkomsten periode 2016 (12=11+6-9)	Reserve fractie-ondersteuning vorige periode	Correctie i.v.m. terugbetaling over de vorige periode zodat niet dubbel terugbetaald hoeft te worden (zie kolom 18)	Reserve fractie-ondersteuning (14=13+3+5-7+8)	Saldo bank	Verschil met verantwoordings (16=15-12-14)	Maximale reserve 50% v/h jaarbedrag	Bij positieve bedragen geldt; terugbetalen (18=14-13a-17)
PvdA	31.181,35	31.181,35	0,00	0,00	1.424,59	44.130,50	-12.949,15	7.256,54	8.681,13	36.135,65	23.186,50	31.864,77	-2,86	22.365,30	821,20				
VVD	30.582,54	30.582,54	0,00	0,00	165,78	46.453,00	-15.704,68	10.125,01	10.125,01	36.731,46	21.026,78	31.151,79	0,00	22.365,30	-1.338,52				
CDA	41.101,07	41.101,07	0,00	0,00	70,37	36.954,44	4.217,00	20.810,08	20.810,08	11.962,37	16.179,37	37.180,90	191,45	20.301,84	-4.122,47				
PVV	4.000,01	3.999,00	1,01	1,01	168,00	21.191,00	-17.024,00	300,00	300,00	50.892,97	33.868,97	34.168,76	-0,21	18.238,37	15.630,60				
SP	36.923,60	36.924,00	-0,40	-0,40	4,00	27.669,00	9.259,00	0,00	0,00	11.775,88	21.034,88	21.032,45	-2,43	18.238,37	2.796,51				
ChristenUnie	24.391,13	24.391,00	0,13	0,13	661,00	23.184,42	-23.736,89	2.345,69	2.345,69	43.024,40	19.287,51	21.633,20	0,00	14.111,44	5.176,07				
GroenLinks	10.423,27	10.423,27	0,00	0,00	224,78	14.436,73	-11.349,25	0,00	0,00	5.185,00	6.076,00	7.145,64	-0,32	12.047,98	-5.971,98				
D66*	17.711,69	17.711,69	0,00	0,00	50,00	11.476,82	-3.788,68	0,00	0,00	38.259,17	23.121,24	22.367,24	-754,00	9.984,51	6.946,34				
50 Plus	15.962,73	15.962,73	0,00	0,00	0,00	13.876,05	2.086,67	0,00	0,00	14.088,18	18.624,09	18.624,09	0,00	9.984,51	8.639,58				
Sterk Lokaal	211.724,92	211.724,18	0,74	0,74	1.343,93	263.532,97	-11.349,25	0,00	0,00	2.066,67	43.331,87	260.394,30	-568,37	163.812,52	34.767,68				
Totaal																			

* De fractie van D66 heeft op 24-12-2015 een bedrag van € 12.103,25 als vooruitbetaalde kosten opgenomen. Daar is een correctie voor opgenomen om de cijfers van alle fracties goed te kunnen vergelijken. Ook voor vooruitbetaalde kosten van € 7.54,- in 2016 over 2017 is in de correctiekolom opgenomen.

